

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์ของพนักงานสอบสวน
: ศึกษารณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 7-8

พระมหา ประดิษฐ์ ภาสตา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-5175-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING POLICE INVESTIGATORS IN PRESSING CRIMINAL CHARGES
AGAINST MONKS: A CASE STUDY OF METROPOLITAN DIVISION 7- 8

Phramaha Pradit Pasada

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Art in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 20003

ISBN 974-17-5175-3

ประดิษฐ์ ภาสตา, พระมหา: ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์ของ
 พนักงานสอบสวน: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 7-8. (FACTORS AFFECTING
 POLICE INVESTIGATORS IN PRESSING CRIMINAL CHARGES AGAINST MONKS: A CASE STUDY
 OF METROPOLITAN DIVISION 7-8) อ.ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา คุวินทร์พันธุ์,
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: อาจารย์ วิฑิตยา เพชรมณี, 233 หน้า. ISBN 974-17-5175-3

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์ของพนักงานสอบสวน ศึกษาหลักเกณฑ์
 ขั้นตอน และวิธีการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์ของพนักงานสอบสวน ตามพระราชบัญญัติคณะ
 สงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2535 ศึกษาความเหมาะสม
 ของหลักเกณฑ์ในการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์ในทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวน เพื่อเสนอ
 แนวทางการปรับปรุง แก้ไขปัญหาการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์ที่เกิดขึ้นกับพนักงาน
 สอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยนำกรอบแนวคิดดังนี้ คือ แนวคิดการ
 ดำเนินคดีอาญา แนวคิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แนวคิดการคบค้าสมาคม แนวคิดเกี่ยวกับความ
 คิดเห็น แนวคิดการบวชเรียนในพุทธศาสนา แนวคิดความเชื่อเรื่องบุญและบาปในพุทธศาสนา
 ทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่นิยม ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีการควบคุมทางสังคม
 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานสอบสวนที่มีประสบการณ์ในการดำเนินคดีอาญากับ
 ภิกษุสงฆ์จำนวน 20 นาย ที่ประจำอยู่ในสถานีตำรวจนครบาล ในสังกัดกองบังคับการตำรวจ
 นครบาล 7- 8

ผลการพิสูจน์สมมติฐาน พบว่า สมมติฐาน 5 ข้อ ได้รับการยอมรับ จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มี
 ผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์ของพนักงานสอบสวน : ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจ
 นครบาล 7-8 ได้แก่ อายุ ระยะเวลาในการทำงาน ยศ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการคบค้า
 สมาคม

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ลายมือชื่อนิติ.....
 สาขาวิชา อาชญวิทยาและงานยุติธรรม ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา 2546 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##4481137124 : MAJOR CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE

KEY WORD: PRESSING CRIMINAL CHARGES AGAINST/ MONKS/ POLICE INVESTIGATORS/
CRIMINAL CASES/ METROPOLITAN

PRADIT PASADA, PHRAMAHA: FACTORS AFFECTING POLICE INVESTIGATORS IN
PRESSING CRIMINAL CHARGES AGAINST MONKS: A CASE STUDY OF METROPOLITAN
DIVISION 7-8. THESIS ADVISOR: ASSOCIATE PROFESSOR PREECHA KUWINPAN, Ph.D.,
THESIS CO-ADVISOR: LECTURER THITIYA PETMUNEE. 233 pp. ISBN 974-17-5175-3.

This case study is based on documentary research and personal interviews. The purpose is to study the factors which effect on police investigators in pressing criminal charges against monks, also criterion to do the case, process, and ways for police investors in pressing criminal charges against monks as of the Monastery Act B.E. 2505, the Amendment Monastery Act B.E. 2535. Moreover, this research is to study criterion appropriation in pressing criminal charges against monks for minimizing the problems and pressing the charges efficiently as in the same criterion by using the following contemplations to consider: Criminal Justice contemplation, Information Acknowledgement contemplation, socialization contemplation, perception contemplation, Buddhism Monastery contemplation, Buddhism Karma contemplation, Structural Functional Theory, Law Enforcement Theory, and Social Control Theory. This research is study from 20 police investigators working at Metropolitan Police Bureau Division 7-8 who is experienced in pressing criminal charges against monks.

The results of testing hypotheses found that five hypotheses are accepted. In conclusion, Factors Affecting Police Investigators in Pressing Criminal Charges against Monks: A Case Study of Metropolitan Division 7- 8 are Age, Longer term employer, Rank, Information Acknowledgement and Association .

Department Sociology and Anthropology

Field of study Sociology

Academic year 2003

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

Pradit Pasada

Preecha Kuwinpan

Thitiya Petmunee

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยการสนับสนุนอย่างยิ่ง จากคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่าน เริ่มจาก รองศาสตราจารย์ ดร. งามพิศ สัตย์สงวน ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา คุวินทร์พันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ กรรมการวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ฐิตียา เพชรมณี ท่านอาจารย์ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและช่วยผู้วิจัยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิจัย และให้คำปรึกษาด้านวิชาการ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในการวิจัย เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บังคับการประจำสถานีตำรวจนครบาล 7-8 ที่กรุณาอนุมัติเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ความช่วยเหลือกับผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้น จนกระทั่งการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จ และขอขอบคุณพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 7-8 กรุณาเสียสละเวลาในการตอบคำถาม รวมทั้งพนักงานตำรวจอื่น ๆ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณพ่อ น้อม ภาสดา คุณแม่ คอน ภาสดา และขอขอบคุณเพื่อนร่วมสาขาวิชาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรมทุกคน ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านสุรพล ศุขอัจะสกุล และพันตำรวจโทสุชาติ สืบพงษ์ศิริ ที่ให้การสนับสนุนทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด รวมทั้งคอยเป็นกำลังใจผู้เขียนด้วยดีตลอดมา จนกระทั่งได้พบกับความสำเร็จในครั้งนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะพึงมีคุณประโยชน์ประการใดแล้ว ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นสมบัติแห่งพุทธศาสนาตลอดไป

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา.....	10
แนวคิดเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร.....	15
แนวคิดเรื่องการค้าสมาคม.....	17
แนวคิดเรื่องความคิดเห็นต่อภิกษุสงฆ์ในพุทธศาสนา.....	19
แนวคิดเรื่องพุทธศาสนากับภิกษุสงฆ์ไทย.....	20
ทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่นิยม (Structural-Functional Theory).....	41
ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory).....	44
ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory).....	46
งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	50
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	58
สมมติฐานในการวิจัย.....	59
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	60
คำอธิบายสมมติฐาน.....	62

	หน้า
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	83
วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล.....	85
4 การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข่าวสำคัญ.....	86
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 1: พันตำรวจตรีสุรศักดิ์(นามสมมติ).....	86
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 2: พันตำรวจโทเอกสิทธิ์(นามสมมติ).....	89
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 3: พันตำรวจตรีสุวิทย์(นามสมมติ).....	92
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 4: ร้อยตำรวจเอกอนุชิต(นามสมมติ).....	95
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 5: ร้อยตำรวจเอกสุพิศ(นามสมมติ).....	98
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 6: ร้อยตำรวจโทแดงศักดิ์(นามสมมติ).....	101
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 7: พันตำรวจโทเทวัน(นามสมมติ).....	103
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 8: พันตำรวจโทอนุชัย(นามสมมติ).....	106
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 9: พันตำรวจโทวิชา(นามสมมติ).....	109
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 10: ร้อยตำรวจเอกกฤษดา(นามสมมติ).....	112
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 11: ร้อยตำรวจตรีวรยุทธ(นามสมมติ).....	115
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 12: พันตำรวจโทเกียรติศักดิ์(นามสมมติ).....	118
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 13: พันตำรวจโทศรายุทธ(นามสมมติ).....	121
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 14: พันตำรวจโทดำรงศรี(นามสมมติ).....	124
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 15: พันตำรวจโทสายยันต์(นามสมมติ).....	127
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 16: พันตำรวจโทกังวาน(นามสมมติ).....	131
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 17: พันตำรวจตรีสนเท่ห์(นามสมมติ).....	134
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 18: พันตำรวจโทวิชัย(นามสมมติ).....	138
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 19: ร้อยตำรวจโทพนธ์(นามสมมติ).....	141
ผู้ให้ข่าวสำคัญคนที่ 20: ร้อยตำรวจโทวีระศักดิ์(นามสมมติ).....	143

5 การพิสูจน์สมมติฐานและอภิปรายผลการวิจัย.....	147
การพิสูจน์สมมติฐาน.....	152
การอภิปรายผลการวิจัย.....	195
6 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	200
สรุปผลการวิจัย.....	201
ปัญหาที่พบในการวิจัย.....	206
ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ.....	207
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ.....	207
รายการอ้างอิง.....	109
ภาคผนวก.....	214
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	233

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประเภทความผิดที่เกิดขึ้นกับภิกษุสงฆ์ในพุทธศาสนาระหว่างปี พ.ศ.2540-2544.....	4
2 ประเภทความผิดที่เกิดขึ้นกับภิกษุสงฆ์นักปกครองและมีไข่นักปกครอง.....	5
3 ประเภทความผิดที่เกิดขึ้นกับภิกษุสงฆ์ผู้เป็นนักปกครองในระดับต่าง ๆ.....	6
4 แสดงจำนวนและร้อยละของอายุ.....	147
5 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา.....	148
6 แสดงจำนวนและร้อยละของสถาบันที่สำเร็จการศึกษา.....	148
7 แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านสอบสวน.....	149
8 แสดงจำนวนและร้อยละของชั้นยศ.....	150
9 แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่ง.....	150
10 แสดงจำนวนและร้อยละประสบการณ์ในการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	151
11 แสดงผลของอายุที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	155
12 แสดงผลของระดับการศึกษาที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	159
13 แสดงผลของระยะเวลาในการทำงานที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	164
14 แสดงผลของชั้นยศที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	168
15 แสดงผลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	173
16 แสดงผลของการคบค้าสมาคมที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	178
17 แสดงผลของความคิดเห็นที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	183
18 แสดงผลของการบวชเรียนที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	188
19 แสดงผลของความเชื่อเรื่องบุญและบาปที่มีผลต่อการดำเนินคดีอาญากับภิกษุสงฆ์.....	193
20 แสดงผลสรุปสมมติฐาน.....	194